

Saksframlegg

REVIDERING AV REGLEMENT FOR KOMMUNALE GARANTISTILLELSER

Arkivsaksnr.: 09/43529

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til innstilling:

Trondheim kommune vedtar nytt reglement for kommunale garantistillelser som innebærer en restriktiv praksis i forhold til inngåelse av garantier med selvskyldnerauksjon.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

Trondheim kommune

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

Innledning

På bakgrunn av at Forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier er endret ved egen forskrift av 26. juni 2008, er det påkrevet med en revisjon av det kommunale garantireglementet, sist vedtatt av bystyret 15.12.2005 (sak 192/05, arkivsak 05/36304).

Om endringen

Tidligere hadde kommuner adgang til å stille garanti for tredjepersons økonomiske forpliktelser kun ved simpel kausjon.

Ved endret forskrift er det gitt adgang til at kommuner kan stille garanti for tredjepersons økonomiske forpliktelser ved selvskyldnerkausjon.

Trondheim kommune avga høringsvar om endring i garantiforskriften i sak 07/42028. Formannskapet ga ikke sin tilslutning til Kommunal- og regionaldepartementets forslag om å endre forskriften om kommunale garantier. Dette understreker også at Trondheim kommune bør ha et garantireglement som innebærer en meget restriktiv praksis i forhold til inngåelse av garantier med selvskyldnerkausjon.

Beskrivelse

Ved utgangen av regnskapsåret 2008 har Trondheim kommune et totalt garantiansvar på vel 1.059 millioner kroner. Av dette totalbeløpet utgjør garantier for boligformål (i hovedsak omsorgsboliger), barnehager og stiftelser omlag 762 millioner kroner og garantier til næringsformål 209 millioner kroner. Den resterende andelen på ca 89 millioner kroner fordeler seg i hovedsak med 78 millioner kroner på idrettsformål og 11 millioner kroner på diverse formål.

En stor andel av garantiansvaret er knyttet opp mot objekter med lav risiko. Av totalen på 1.059 millioner kroner er det anslagsvis 60 mill kr som kan vurderes som risikoutsatt, altså hvor det foreligger mulighet for realisering av garantistillelse. Andelen prosjekter med relativt stor risiko har imidlertid økt de senere årene og spesielt gjelder dette innenfor idrettsområdet.

Alle garantiene omtalt over, med unntak av for Trøndelag Bomveiselskap AS, er gitt som simple kausjoner. Garantien til Trøndelag Bomveiselskap AS er gitt ved selvskylderkausjon, redegjort for i sak 09/8117 Trondheim kommune vedtok å imøtekomme søknad fra Trøndelag Bomveiselskap as om endring av garanti, fra garanti med simpel kausjon til garanti med selvskyldnerkausjon, for lån til utbygging av E6. Søknaden ble vedtatt etter at forskrift omtalt i denne sak var endret, og ved dispensasjon fra kommunens garantireglement.

Vurderinger

En *simpel kausjon* er en kausjon hvor kausjonistens ansvar først blir aktuelt etter at kreditor forgjeves har forsøkt å kreve hoveddebitor. I praksis betyr dette at kommunen ikke må betale før det er tatt rettslige

Trondheim kommune

skritt mot låntakeren og det viser seg at lånetakeren ikke er betalingsdyktig.

En *selvskyldnerkausjon* er en kausjon hvor kausjonisten har garantert at fordringen skal betales ved forfall. Det innebærer at kreditor kan gå direkte på kommunen dersom låntakeren misligholder sin forpliktelse. Fra kausjonistens ståsted er det derfor betydelig mer risikofyllt å yte selvskyldnerkausjon enn simpel kausjon.

Bakgrunnen for endringen i forskriften har sitt utgangspunkt i kapitalkravforskriften. En selvskyldnerkausjon vil binde opp mindre kapital i bankene enn simpel kausjon, noe som kan føre til at bankene kan ta lavere utlånsrente til kreditor. Bakgrunnen for dette er det nærmere redegjort for i høringsvaret fra Trondheim kommune.

Som følge av endringen i forskriften er det flere momenter som må hensyntas ved vurderingen av om det skal ytes simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon. På den ene side vil en innvilgelse av selvskyldnerkausjon gi lavere rente for låntaker enn om det på samme lån er stilt simpel kausjon fra kommunen. Dersom kommunen har ytet garantier for virksomhet som den selv yter tilskudd til (private sykehjem, barnehager, rusomsorg, veibygging og lignende) vil reduserte låneutgifter komme kommunen til gode i form av lavere tilskudd. På den andre side vil muligheten for selvskyldnerkausjon sette større krav til kommunens kredittvurdering av virksomheten det garanteres for. Endringen vil også kunne medføre økte administrative kostnader ved oppfølging og eventuelt mislighold.

Uavhengig av om låntaker søker om simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon fra Trondheim kommune legger Rådmannen til grunn at det er tilfredsstillende økonomisk fremtidsutsikter som tilsier at lånebetingelsene kan oppfylles. Rådmannen legger til grunn at adgangen til å yte selvskyldnerkausjon ikke skal føre til økt risiko for tap/økte økonomiske forpliktelser for Trondheim kommune i forhold til dagens situasjon. For å oppnå dette må følgende kriterier oppfylles ved vurdering av om selvskyldnerkausjon kan ytes til låntaker/tredjepart:

1. Profesjonell organisasjon

Det legges til grunn at organisasjonen har god kompetanse og et profesjonelt styresett, og at det er stabilitet med hensyn på organisering, ledelse og økonomisk styring. Det legges til grunn at frivillige lag og organisasjoner som utgangspunkt ikke tilfredsstillende dette kriteriet.

2. Stor grad av økonomisk sammenheng mellom Trondheim kommune og tredjepart

Det ytes lovpålagte tjenester til brukere både direkte fra Trondheim kommune og via andre aktører som Trondheim kommune har inngått slike avtaler med. Det legges til grunn at dersom Trondheim kommune er den primære finansielle aktøren gir dette Trondheim kommune økt innsikt i og kontroll med også den økonomiske styringen til tredjepart.

3. Andre forhold

Det kan ytes selvskyldnerkausjon dersom andre offentlige instanser har inngått samarbeide om dette, også for ikke lovpålagte tjenester. Det forutsettes uansett at tredjepart/låntaker er en profesjonell aktør og at det er et tilfredsstillende finansielt fundament i bunnen.

Trondheim kommune

Anbefaling

Forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier gir adgang til at kommunen kan stille garanti for tredjepersons økonomiske forpliktelse ved simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon. Rådmannen anbefaler at Trondheim kommune som hovedregel gir garantier ved simpel kausjon. I

Trondheim kommune

de tilfellene hvor tredjepart oppfyller kriteriene til organisering og økonomisk integrasjon med Trondheim kommune kan garanti bli gitt ved selvskyldnerkausjon.

... Sett inn saksutredningen over denne linja

Rådmannen i Trondheim, 23.10.09

Carl-Jakob Midttun
kommunaldirektør

Siri A. Rasmussen
rådgiver

Vedlegg: Forslag til nytt reglement for kommunale garantistillelser